

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 1 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

נוהל לטיפול במי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות

א. מטרת הנוהל

- א.1. לקבוע את השיטה באופן הטיפול לגבי מי שנכנס לישראל דרך מעבר גבול בינלאומי (שלא בדרך של הסתננות), שוהה בישראל באופן בלתי חוקי והוא מעלה טענה לפיה הוא אינו אזרח של מדינה כלשהי לפי חוק או אינו זכאי לקבל אזרחות לפי חוק (להלן "טענת מחוסר אזרחות") ואין בידו מסמך נסיעה ומסיבה זו בלבד אין באפשרותו לצאת מישראל למדינה אחרת או לא ניתן להרחיקו מישראל (להלן: "המבקש").
- א.2. נוהל זה לא יחול על מבקש שמצוי במסגרת הליך אחר לקבלת מעמד בישראל או על תושב אזור כהגדרתו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), תשס"ג - 2003.
- א.3. ככלל ישנם 2 מצבים לטיפול במבקש המעלה טענת מחוסר אזרחות:
  - א.3.א. מבקש שהגיע ללשכת רשות האוכלוסין האזורית.
  - א.3.ב. מבקש שנעצר.
- א.4. יובהר כי טענת מחוסר אזרחות שהועלתה על ידי המבקש תבחן רק לאחר שזהותו של המבקש הובהרה לרשות, ולאחר ששיתף פעולה עם הליך הבהרת זהותו באופן מלא.
- א.5. חוסר שיתוף פעולה או חוסר תום לב והעדר אמינות מצד המבקש יוביל לדחיית הבקשה בהתאם לנוהל זה. כך גם במקרה בו המבקש לא הצליח להבהיר את זהותו.

ב. תנאים ודרישות

- ב.1. נוכחות אישית חובה.
- בעת הגשת הבקשה על המבקש להמציא את המסמכים הבאים או העתקם (אם המקור אינו ברשותו):**
- ב.2. שלוש תמונות חזותיות עדכניות.
  - ב.3. טופס שאלון מלא בכתב ידו.
  - ב.4. קורות חיים מפורטים בדגש על כלל הזיקות למדינות בהן שהו או בני משפחתו (לרבות מקום לידה, מקומות עבודה קודמים, לימודים קודמים, כתובות, מכרים במדינת המוצא, שירות צבאי וכיוצא בזה).
  - ב.5. דרכונים זרים, לרבות דרכון שפג תוקפו או מסמך נסיעה אחר באמצעותו נכנס לישראל (לרבות מסמכים שפג תוקפם) או העתק שלהם וכן מסמכים מזהים אחרים, אם ישנם.
  - ב.6. תעודת לידה.

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 2 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

- 7.ב.** תעודת זהות או מסמך דומה כגון דרכון פנים של מדינת המקור או מדינת המוצא, או כל מקום בו התגורר בעבר.
- 8.ב.** כל מסמך רשמי אחר אשר הונפק לו על ידי מדינת המקור או מדינת המוצא, או כל מקום בו התגורר בעבר.
- 9.ב.** מכתב הסבר מנומק בשפתו הכולל פרטים מלאים אודות תאריך לידה ומקום הלידה בחו"ל וכן מועדי ומקומות מגורים בחו"ל עד לכניסתו לישראל וכן פירוט בדבר טענתו כי הוא אינו אזרח מדינת המקור או מדינת המוצא או מדינת הלידה או כל מקום בו שהה בעבר; כיצד נכנס לישראל, האם קיבל אשרת כניסה, פירוט מקום עבודה בישראל ואנשים עימם נמצא בקשר בישראל.
- 10.ב.** תיאור הליכים קודמים בדבר פנייה לשם קבלת אזרחות או מעמד לרשויות מדינה אליה יש למבקש זיקות, בצירוף המסמכים הרלוונטיים.
- 11.ב.** מסמכים המעידים על מצב משפחתי לפני הכניסה למדינת ישראל ולאחריה, וכן מידע מפורט על אודות קרובי משפחה מדרגה ראשונה.
- 12.ב.** תעודה המעידה על שירות צבאי (ככל והמבקש שירת בארץ מוצאו) או מסמך שחרור.
- 13.ב.** כל מסמך אחר הנוגע למדינה או מקום בו התגורר (חוזי שכירות, רשומות מבית הספר, מסמכי תעסוקה וכיו"ב).

ג. הליך הטיפול

1.ג. מבקש שהגיע ללשכת רשות האוכלוסין האזורית והעלה טענת מחוסר אזרחות:

במקרים בהם המבקש הגיע ללשכה ומעלה טענת מחוסר אזרחות כאמור בסעיף א.1. לעיל, יש לפעול כדלקמן:

1.ג.א. עובד הלשכה יאתר את פרטי המבקש ב"מערכת אביב" כדי לבחון האם המבקש שהה בעבר בישראל, אופן כניסתו ויציאתו את ישראל, האם קיימת בקשה לקבלת רישיון ישיבה בישראל, האם הורחק בעבר וכדומה ויוודא קבלת המסמכים הנדרשים בהתאם לתנאים ולדרישות כמפורט בסעיף ב' לעיל.

1.ג.ב. במידה ולא הומצאו כלל המסמכים הנדרשים בסעיף ב', תימסר למבקש רשימה בכתב של יתר המסמכים שעליו להמציא תוך 30 יום. ככל והמבקש לא המציא את המסמכים הנדרשים בתום פרק הזמן שניתן לו, יפרט המבקש בכתב את הסיבה בגינה אינו יכול להמציא את המסמכים המבוקשים ואלו צעדים נקט כדי להשיגם. מנהל הלשכה יחליט אם לסגור את תיק הבקשה או להמשיך טיפול בבקשתו על אף אי המצאת מלוא המסמכים.

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 3 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

ג.1.ג. עובד הלשכה יבצע שאילתא במערכת "רותם" ויפנה לגורמים נוספים במדינת ישראל (כדוגמת משטרת ישראל, צה"ל, הסוכנות היהודית, נתיב וכו') במטרה לברר זהותו של המבקש.

ג.1.ד. עובד הלשכה יערוך ראיון למבקש בהתאם לנוהל עריכת ראיונות מספר 5.2.0013, במהלכו בין היתר ישאל המבקש לגבי:

ג.1.ד.1. קורות חייו בפירוט ובכלל זה קורות חייו טרם כניסתו לישראל.

ג.1.ד.2. אופן כניסתו לישראל.

ג.1.ד.3. שמות, מספרי טלפון וכתובות של קרובי משפחה, שכנים וחברים המתגוררים במדינת המקור, ציין האם הוא מצוי עימם בקשר והאם ניתן לפנות אליהם בבקשה להמצאת מסמכים.

ג.1.ד.4. פרוט מקומות עבודתו בישראל ושמות מעסיקיו.

ג.1.ד.5. פרוט על מקומות עבודה בחו"ל ואישורים על עבודה בחו"ל ככל שיש ברשותו.

ג.1.ד.6. פרוט על הליכים לקבלת רישיון ישיבה אשר הגיש בישראל, ככל שהגיש ובמדינות אחרות, ככל שהגיש.

ג.1.ד.7. טופס בקשה למסמך נסיעה למדינת המוצא.

ג.1.ד.8. מסמכים או תיעוד אשר הונפקו בישראל.

ג.1.ד.9. מידע אודות עבר פלילי.

ה.1. מבקש אשר מסר במהלך הראיון מידע אודות ביצוע עבירות פליליות מחוץ לתחומי מדינת ישראל טרם כניסתו לישראל או מידע אודות ריצוי עונש מאסר:

ג.1.ה.1. יש לפנות לאינטרפול על מנת לקבל התייחסות מפורטת. כמו כן, יש להעביר שאילתא למשטרת ישראל לצורך בדיקת מניעה פלילית.

ג.1.ה.2. אם התקבל מידע אודות מניעה פלילית או ביטחונית בעניינו של המבקש, יש להודיע למבקש כי לאור המידע שהתקבל, רשות האוכלוסין וההגירה שוקלת לסרב את הבקשה וכי באפשרותו להעביר תגובתו בכתב, תוך 30 ימים ממועד משלוח המכתב בדואר רשום.

ג.1.ה.3. המידע ותגובת המבקש יועברו להחלטת מנהלת תחום אשרות זרים, אשר תקבע האם ניתן להמשיך את הטיפול בבקשה או שיש לסרב אותה על בסיס מניעה פלילית ולא להמשיך את הטיפול בה.

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
------------------	------------------	-------------------------------

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 4 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

ג.1.1. עובד הרשות יעביר את סיכום הריאיון, סיכום תיקו של המבקש, המלצות והמסמכים שבתיק **למנהל אכיפה וזרים - מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות**, לצורך המשך בחינת עניינו.

ג.1.1.2. מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות תבדוק את ההיבטים המעשיים הנוגעים ליציאתו של המבקש ובכלל זה האפשרות להנפיק מסמכי נסיעה, הזמנת טיסות, צורך באשרת כניסה וכיוצא בזה. במידת הצורך תיעזר מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות באגף הקונסולרי (מחלקת קשרי חוץ וזרים) במשרד החוץ. מחלקת תיאום טיסות תעדכן את לשכת הרשות האזורית בתוצאות הברור.

ג.1.1.3. יודגש כי בדיקת עניינו של המבקש תתאפשר רק לאחר שזהותו של המבקש הובהרה לרשות, ולאחר ששיתף פעולה באופן מלא עם הליך הבהרת זהותו.

ג.1.1.4. ככל שנמצא שהמבקש יכול לצאת למדינת אזרחותו או לכל מדינה אחרת, יובא עניינו לקבלת החלטה על ידי מנהל הלשכה. החלטה מנומקת ומפורטת תימסר למבקש לאחר שיוזמן על ידי הלשכה בהתאם לדרכי ההתקשרות שמסר. ככל שהמבקש לא יגיע לקבלת החלטה, תישלח זו למענו בהתאם לפרטי ההתקשרות שמסר. בהחלטה יצוין כי על המבקש לפעול לקידום יציאתו מישראל תוך 14 ימים מקבלת החלטה.

ג.2. מבקש המעלה טענת מחוסר אזרחות בעת מעצרו:

ג.2.1.א. הליך הטיפול יהא על ידי עובד במנהל אכיפה וזרים לפי האמור בסעיף ג.1. לעיל בשינויים המחויבים.

ג.2.1.ב. עובד מנהל אכיפה וזרים יפעל לקבלת בקשה חתומה מהמבקש להוצאת מסמך נסיעה מהנציגות הזרה הרלוונטית של מדינת המקור של המבקש או למדינה אחרת אליה יש למבקש זיקות.

ג.2.1.ג. עניינו של המבקש יועבר למחלקת תיאום טיסות וקונסוליות אשר תבדוק את ההיבטים המעשיים הנוגעים להרחקתו של המבקש ובכלל זה האפשרות להנפיק מסמכי נסיעה, הזמנת טיסות, צורך באשרת כניסה וכיוצא בזה. במידת הצורך תיעזר מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות באגף הקונסולרי (מחלקת קשרי חוץ וזרים) במשרד החוץ. מחלקת תיאום טיסות תעדכן את עובדי מנהל אכיפה וזרים בתוצאות הברור.

ג.2.1.ד. ככל שימצא כי ניתן להרחיק את המבקש, יפעלו עובדי מנהל אכיפה וזרים להרחקתו.

ג.3. אופן הטיפול בבקשה שחלפה שנה ממועד הגשתה:

ג.3.1.א. ככל שלא נמצאה מדינה אליה ניתן להרחיק את המבקש או במקרים בהם הטיפול נמשך מעל לשנה מיום העלאת טענת מחוסר אזרחות, ונמצא כי המבקש משתף פעולה באופן מלא ולא קיימת בעניינו מניעה פלילית:

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 5 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

ג.א.3.1. **במידה והמבקש מצוי במשמורת** – יועברו פרטיו לראש מנהל אכיפה לזרים אשר יבחן את שחרורו ממשמורת בתנאים. הוחלט לשחרר המבקש ממשמורת, תיקו יועבר להמשך טיפול בלשכת רשות האוכלוסין הרלוונטית.

ג.א.3.2. לאחר שנה ממועד העלאת טענתו של המבקש בלשכת הרשות / שחרורו ממשמורת ככל שטרם נתקבלה החלטה סופית בעניינו, יועבר עניינו להכרעת מנהלת תחום אשרות זרים במטה הרשות עם סיכום והמלצות הלשכה, החליטה מנהלת תחום אשרות זרים כי נמצא מקום להענקת רישיון לשיבת ביקור מסוג ב/1 בישראל, תשלח החלטתה ללשכת הרשות באמצעות הדסק הרלוונטי שיעדכן ההחלטה בקובץ "אביב".

ג.א.3.3. לשכת רשות האוכלוסין האזורית תעניק למבקש רישיון לשיבת ביקור מסוג "ב/1- כללי" לתקופה של שנה ויעודכן בקובץ "אביב" ובגיליון הרישום.

ג.א.3.4. בתום שנה מיום קבלת רישיון ישיבה ב/1 לראשונה (שנתיים ממועד הגשת הבקשה) וככל שאין שינוי נסיבות, יועבר עניינו לבחינה נוספת במטה הרשות בדסק הרלוונטי וזאת לאחר בדיקת מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות אל מול משרד החוץ מחלקה קונסולרית, האם חלו תמורות בעניינו.

ג.א.3.5. רישיון מסוג "ב/1 כללי" יינתן, ככל שהוחלט להאריכו, בכל פעם לתקופה מקסימלית של שנה בלבד.

ג.א.3.6. הרישיון ינתן בכפוף לכך שהמבקש יסייע באופן אקטיבי להליך הבירור בעניינו, לרבות לצורך השגת תיעוד, יציאה מרצון והרחקה, ויעמוד בתנאי השחרור ממשמורת. מבקש שלא שיתף פעולה עם המאמצים להרחקתו, ו/או יגלה חוסר אמינות לרבות בכל הנוגע לברור זהותו, פרטים והמצאת מסמכים, לא יהיה ראוי לקבל רישיון כאמור וככל שניתנו לו הם יבוטלו.

ג.א.3.7. למען הסר ספק, יובהר כי חלופה הזמן לכשעצמו לא יהווה עילה להענקת או להארכת רישיון ישיבה מסוג ב/1.

ג.א.3.8. לאחר 27 חודשים בהם שהה המבקש בישראל ברישיון מסוג "ב/1- כללי" או במקרים בהם משרד החוץ הודיע כי לא ניתן להשיב את המבקש למדינה כלשהי מכל סיבה שהיא, ובכפוף לשיתוף פעולה מלא ואקטיבי מצד המבקש, ובהעדר מניעה ביטחונית/ פלילית/ אחרת, ראוי המבקש להגיש בקשה לקבלת מעמד של תושב ארעי.

ג.א.3.9. בקשתו תועבר להחלטת מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה ע"פ המלצת מנהלת תחום אשרות זרים.

ג.א.3.10. בכל מקרה מתן רישיון או החלפתו לא יביאו להפסקת המהלכים הנדרשים לשם מיצוי הליכי הרחקתו של המבקש וימשכו הניסיונות להשיבו למדינת המוצא או לכל מדינה אחרת אליה ניתן להרחיקו.

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 10.1.0015
דף 6 מתוך 6 (מהדורה 4)
תאריך עדכון: 29.5.2017

תחום: אכיפה	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מי שטוען כי הוא מחוסר אזרחות	

ד. מבקש אשר הוכר כמחוסר אזרחות, הרשות תפעל כדלקמן:

- 1.ד. פקיד הלשכה יעלה את פרטי המבקש במרשם וינפיק לו רישיון לישיבת ארעי בישראל (א/5). יש לבצע קישור תיקים בין מספר הזיהוי של המבקש לבין מס' תעודת הזהות הארעי.
- 2.ד. תוקף רישיון הישיבה יהיה שנה והוא יחודש בכל פעם לשנה אחת.
- 3.ד. עד שלושה חודשים לפני תום תוקף רישיון הישיבה הארעי, על המבקש לפנות ללשכת רשות האוכלוסין באזור מגוריו ולהגיש בקשה להארכת תוקף הרישיון.
- 4.ד. על המבקש להודיע ללשכה על כל שינוי שחל בעניינו – כתובת, מצב אישי וכיו"ב.
- 5.ד. טרם הארכת רישיון הישיבה הארעי יש לבדוק -
  - ד.5.א. האם קיימות נסיבות חדשות וכן האם התקבל מידע חדש אודות המבקש אשר לפיו קיימת זכאות לאזרחות במדינה אחרת. הבדיקה תעשה מול מחלקת תיאום טיסות וקונסוליות.
  - ד.5.ב. אין מניעה פלילית וביטחונית.
- 6.ד. במקרים בהם התקבל מידע חדש או נתגלו נסיבות חדשות, יש לערוך למבקש ראיון טרם העברת עניינו לבחינה מחודשת של מנהלת תחום אשרות וזרים, וזאת לפני תום תקופת רישיון הישיבה הארעי. המלצת מנהלת תחום אשרות וזרים, תועבר להחלטת מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה.
- 7.ד. במקרים בהם אין שינוי נסיבות, ההחלטה בדבר הארכת רישיונו של המבקש תתקבל על ידי מנהלת תחום אשרות וזרים במטה הרשות.

ה. תחולה:

בקשות שהוגשו לפני מועד עדכון נוהל זה וטרם נתקבלה החלטה לגביהן, תטופלנה בהתאם להוראות הנוהל המעודכן.

ו. החוק וסעיפיו:

חוק הכניסה לישראל התשי"ב – 1952.

ז. נספח:

שאלון.

10.1.0015	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	-----------	------------------------

שאלון

יש למלא את הפרטים הבאים בשפה האנגלית -

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מין: זכר/נקבה

מצב משפחתי: _____

מס' נייד: _____

כתובת עדכנית בישראל: _____

מקום לידה (ארץ לידה, עיר/עיירה/כפר):

שפות שהמבקש דובר: _____

תאריך לידה: _____

האם נכנסת לישראל באופן חוקי: כן/לא – פרט: _____

פרט כתובת מגורים בארץ המוצא:

השכלה (אנא פרט שם בית הספר/תיכון/אוניברסיטה וכתובת):

עבר פלילי: כן/לא – פרט:

שירות צבאי (אנא פרט את מקום השירות, תפקיד ודרגה):

בני משפחה:

ילדים: כן/לא – פרט (אנא ציין מס' ילדים, שמותיהם, גיל, תאריך לידה, מקום לידה)

שמות ההורים (שם פרטי +שם משפחה, מקום ושנת לידה):

שם נעוריה של אם המבקש:

שם נעוריו של אב המבקש:

כתובת מגורים (עדכנית וקודמת):

מס' טלפון:

אחים (אנא פרט את שמותיהם, גילם, ומקום מגוריהם):

Questionnaire

Fill in the following details in English –

Personal Details:

Last name: _____.

First name: _____.

Gender: male/female

Marital status: _____.

Mobile number: _____.

Current address in Israel: _____.

Place of birth (country, city/town/village):

Languages the applicant speaks: _____.

Date of birth: _____.

Did you enter Israel illegally: yes/no – specify: _____.

Address in country of origin:

Education (please list name of school/high school/university and address):

Criminal record: yes/no – specify:

Military service (please list place of service, role and rank):

Family members:

Children: yes/no – specify (please list number of children, their names, age, date of birth, place of birth)

Parents' names (first + last names, place and year of birth):

Applicant's mother's maiden name:

Applicant's father's maiden name:

Address (current and former):

Telephone number: _____.

Siblings (please list their names, age, and place of residence):
